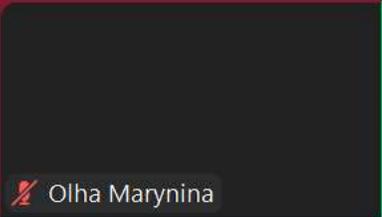
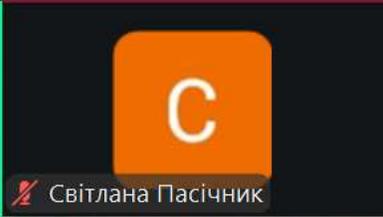
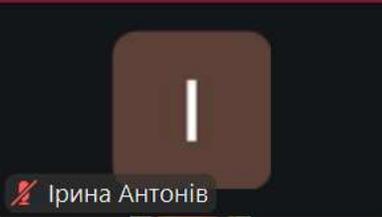
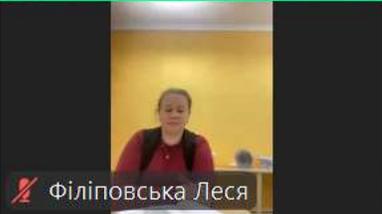
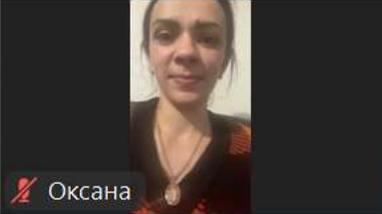
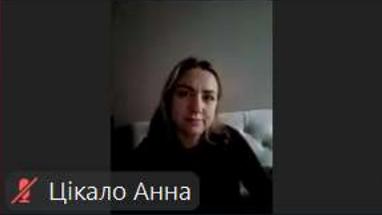
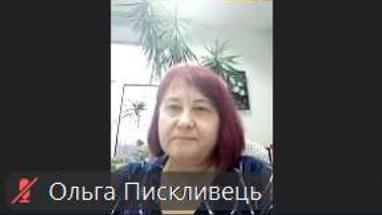
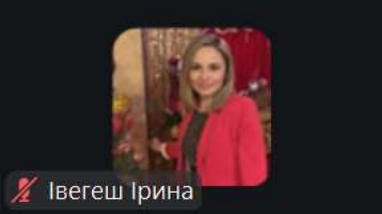
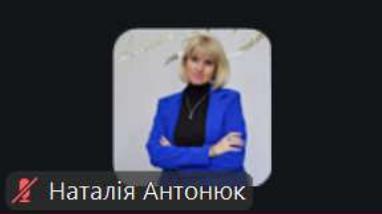
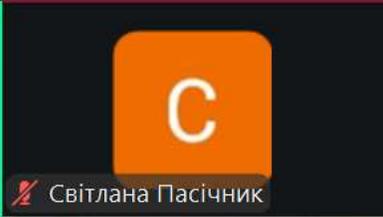
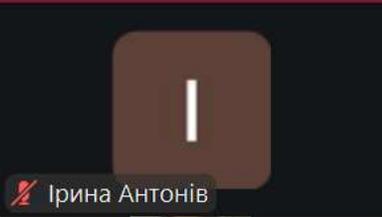
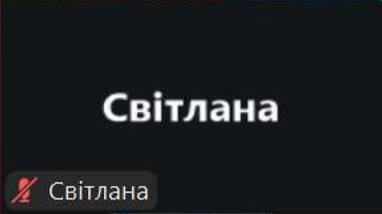
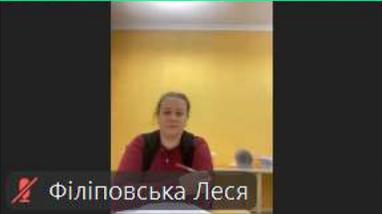
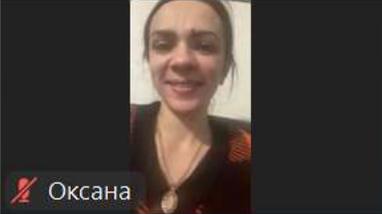
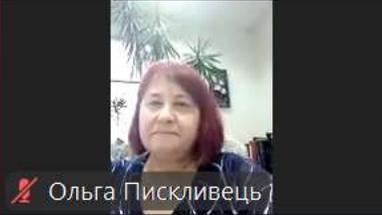
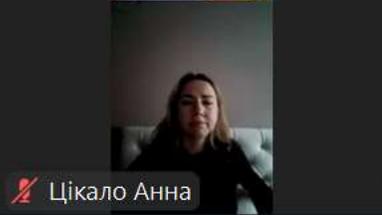
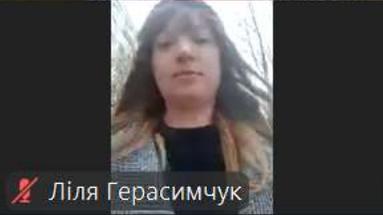
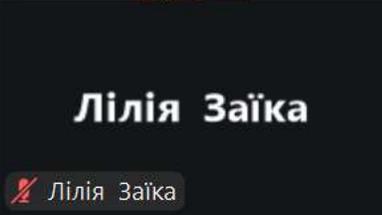
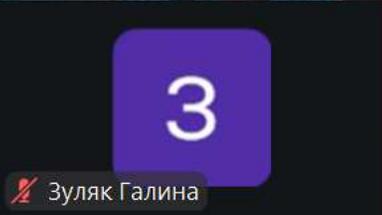
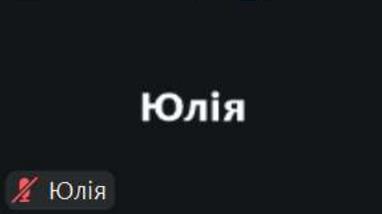
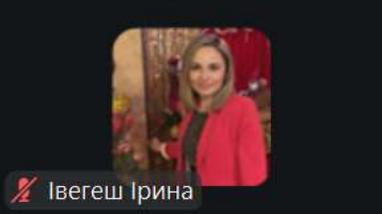
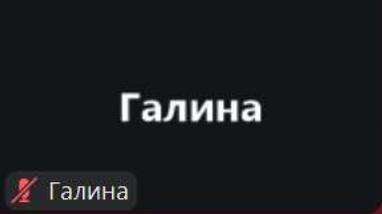

Викладання інтегрованих та
міжгалузевих інтегрованих курсів
профільної школи

*Інтегрований курс літератур
(української та зарубіжної)*

 Olha Marynina	 Леся Гапон	 Світлана Пасічник	 Ірина Антонів	 Nataliia Prostakova
Світлана Світлана	 Філіповська Леся	 Natalia Hrytsak	 Оксана	 Леся Ухач
 Цікало Анна	 Ольга Пискливець	Ліля Герасимчук Ліля Герасимчук	Лілія Заїка Лілія Заїка	 Зуляк Галина
iPhone iPhone	Юлія Юлія	Dell Dell	iPhone https://... iPhone https://cpr.eas.ua/gr...	 Івеш Ірина
opidruchniak@... opidruchniak@gmsil.com	 Наталія Антонюк	Zoom user Zoom user	iPhone iPhone	user — iPhone user — iPhone

 Olha Marynina	 Леся Гапон	 Світлана Пасічник	 Ірина Антонів	 Nataliia Prostakova
 Світлана	 Філіповська Леся	 Natalia Hrytsak	 Оксана	 Леся Ухач
 Ольга Пискливець	 Цікало Анна	 Ліля Герасимчук	 Лілія Заїка	 Зуляк Галина
 iPhone	 Юлія	 Dell	 Івгеш Ірина	 opidruchniak@gmsil.com
 Наталія Антонюк	 Zoom user	 iPhone	 user — iPhone	 Галина

Інтегрований курс літератур

- Упровадження в освітній процес закладів загальної середньої освіти інтегрованого курсу літератур (української та зарубіжної) зумовлено сучасними освітніми завданнями та унормовано новим Державним стандартом базової середньої освіти (2020).
- Об'єднання споріднених предметів шкільного літературного курсу забезпечуватиме оптимізацію навчання літератури, підтримуватиме створенню єдиного тематичного простору, уникненню дублювання і різнотлумачення навчальної інформації у змісті української літератури та зарубіжної літератури як окремих предметів.
- Системно, взаємопов'язано й послідовно представлений учителем навчальний матеріал сприятиме формуванню в учнів цілісного уявлення про світовий літературний процес, невід'ємною та унікальною частиною якого є українське письменство.

Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної)

- 7–9 кл. Ніколенко та ін. Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної)
- 7–9 кл. Яценко та ін. Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної)
- 7-9 кл. Старагіна та ін. Інтегрований мовно-літературний курс (українська мова, українська та зарубіжні літератури)

Інтеграція літератур

У контексті сучасних освітніх пріоритетів інтеграція реалізується на основі:

- спорідненості тематики, жанрово-родової специфіки творів, художніх напрямів і стилів в українській і зарубіжній літературі (тематично-стильова інтеграція);
- спільних методів і прийомів навчання української та зарубіжної літератури (методична інтеграція);
- спільних видів навчальної діяльності у процесі вивчення української та зарубіжної літератури (діяльнісна інтеграція);
- уніфікації тлумачень понять теорії літератури.

Інтегрований курс «Література (українська та зарубіжна)»

- Інтегрований курс «Література (українська та зарубіжна)» є складником мовно-літературної галузі. Він виконує важливу українознавчу й націєтворчу роль.
- Предметом вивчення інтегрованого курсу є художні твори українських письменників, а також художні твори зарубіжних авторів у найкращих українських перекладах із урахуванням здобутків української перекладацької школи.
- Відповідно інтегрований курс «Література (українська та зарубіжна)», окрім формування читацьких умінь і навичок, сприяє підвищенню рівня володіння державною мовою, формуванню якостей компетентного мовця.

Особливі підходи до навчання літератур

- Художня література є частиною культури людства і специфічною (естетичною) формою відображення життя, тому «Література (українська та зарубіжна)» потребує особливого підходу у викладанні – **як предмета, що має справу із мистецтвом слова і духовною сферою особистості.**

Взаємодія галузей

- Для ефективного вивчення художньої літератури необхідно залучення знань, умінь, навичок, що формуються в процесі засвоєння учнями інших галузей: **соціальної та здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької та ін.**

З метою розширення кола читання та підвищення інтересу учнів до художньої літератури у викладанні інтегрованого курсу «Література (українська та зарубіжна)» в закладах середньої освіти слід доречно використовувати потенціал **інформатичної галузі та медіаосвіти.**

Мета інтегрованого курсу «Література (українська та зарубіжна)»

- формування в учнів любові до читання художніх творів українських та зарубіжних письменників, стійкого інтересу до мистецтва слова України та людства, виховання покоління свідомих громадян України, які шанують і обстоюють національні цінності, використовують культурні здобутки інших країн для особистісного зростання й самореалізації

Принципи програми інтегрованого курсу літератури (української та зарубіжної)

- **інтегративний** (об'єднання літературних явищ, подій, художніх творів з метою цілісного вивчення та актуалізації їх змісту для учнів на тлі національного й світового літературного процесу, в контексті української культури та культур інших країн, у взаємодії, взаємодоповненні й діалозі культур);
- **компаративний** (зіставлення літературних творів (або їх елементів) українських та зарубіжних авторів, оригіналів і перекладів (українською мовою), різних перекладів (українською мовою) одного твору, національної специфіки літературних напрямів, течій, стилів тощо; типологічне вивчення творів в аспекті спільного та відмінностей тем, проблем, сюжетів, образів, поетикальних особливостей; дослідження генетичних і контактних зв'язків української та зарубіжних літератур);

Принципи програми інтегрованого курсу літератури (української та зарубіжної)

- **україноцентричний** (українська література і культура є домінантою модельної програми, в якій українські здобутки мистецтва слова виражені на тлі набутків і духовного взаємозбагачення різних народів та міжнаціонального спілкування);
- **принцип «єдності у різноманітті»** (гасло Євросоюзу «Єдність у різноманітті», Європейські рекомендації в галузі освіти суголосні завданням вивчення інтегрованого курсу літератури (української та зарубіжної) з урахуванням актуального національного змісту мистецтва слова і водночас визнання культурного різноманіття країн і народів, деяких спільних світових процесів, загальнолюдських демократичних цінностей);

Принципи програми інтегрованого курсу літератури (української та зарубіжної)

- **хронологічний**(вивчення творів українських та зарубіжних авторів у послідовності літературного процесу);
- **жанрово-родовий**(розгляд художніх творів у їхній родовій та жанровій специфіці, з урахуванням міжродової та міжжанрової взаємодії, стильових тенденцій);
- **концентричний**(можливість розширення, нарощування знань, умінь і навичок учнів, поглиблення ключових компетентностей);
- **особистісно зорієнтований**(організація читацької діяльності учнів, мотивація їх до самопізнання, самовиховання, самоперетворення у процесі вивчення літературного твору);

Принципи програми інтегрованого курсу літератури (української та зарубіжної)

- **проєктивний**(здатність рухатися від початкових уявлень про літературне явище або поняття до його проєкції в часі й просторі національної та загальнолюдської культури, орієнтуватися й поглиблювати знання в галузі класичної та сучасної літератури України та світу, розвивати вміння та навички роботи з різними ресурсами, зокрема цифровими);
- **діалогічний**(діалог між усіма суб'єктами навчання, діалог із художнім текстом/медіатекстом, діалог із автором/персонажем, діалог культур в інтегрованому курсі);
- **природовідповідний**(врахування вікових особливостей психічного розвитку, пізнавальних можливостей учнів)

Яценко та ін. Інтегрований курс літератур

У програму 8 класу введено за хронологією художні тексти відповідної історичної доби в духовній українській і зарубіжній культурі, зокрема

- твори античної літератури (Гомер та ін.), літератури доби Середньовіччя (Володимир Мономах, Омар Хаям, Данте Аліґєрі), Ренесансу (Ф. Петрарка, В. Шекспір, М. де Сервантес),
- бароко та класицизму (П. Кальдерон, Жан Батист Мольєр, Г. Квітка-Основ'яненко),
- просвітництва (Д. Дефо, Дж. Свіфт)

Яценко та ін. Інтегрований курс літератур

- На основі ідейно-тематичного співвідношення у 8 класі запропоновано розгляд художніх творів класики в проєкції із творами сучасної літератури. Такі тематичні паралелі вмотивовано врахуванням пізнавальних і читацьких інтересів сучасних учнів, які матимуть змогу прослідкувати художнє осягнення конкретної історичної доби та характерів її відомих представників у сучасних творах української та зарубіжної літератури.
- Для цього в програмі представлено твори сучасних письменників, що вирізняються цікавим сюжетом, довершеною художністю щодо змалювання певної історичної доби. Зокрема, поезія Д. Креміня, Л. Костенко, проза І. Білика, Р. Іванченко, В. Близнеця, В. Рутківського, М. Морозенко, В. Шевчука, Т. Шевальє.
- Літературні паралелі між творами класичної і сучасної української та зарубіжної літератури також простежено на жанрово-тематичному рівні, зокрема у вивченні Біблії та її мотивів у художній літературі, жанрів історичних пісень, балад, патріотичної та громадянської лірики тощо.

Яценко та ін. Інтегрований курс літератур

- Критеріями добору художніх творів для вивчення в 9 класі, що репрезентують історико-культурні періоди романтична й реалістична проза XIX століття, романтична й реалістична драматургія XIX - початку XX століття, література модернізму, сучасна поезія та молодіжна проза, є відповідність віковим особливостям художнього сприйняття старшими підлітками для формування загального уявлення про розвиток світового літературного процесу XIX-XXI століття.
- Уперше до програм шкільного курсу літератури введено твори кримськотатарської літератури, а також рубрику «Найцікавіше з літературних новинок», що орієнтує на системне проведення уроків ознайомлення з творами сучасної української та зарубіжної літератури за вибором учителя та учнів.